

ЛИТВИНЕНКО Валентин Гаврилович (15(28). 08. 1908, м. Кременчук, нині Полтав. обл. — 15. 12. 1979, Київ) — графік, живописець. Дід [О. Литвиненка](#). Народний художник УРСР (1960). Член СХУ (1943). Навч. у худож. студії *М. Самокиша* в Сімферополі (1929–30), на робітфаці при Харків. худож. інституті (1932–34), у студії *І. Селезньова* в Києві (1934–35). Від 1941 — співроб. ж. «Перець». Учасник обл., респ., закордон. мистецьких виставок від 1940-х рр. Персон. — у Києві (1952, 1956–57, 1959, 1971, помертні — 1980, 1983), Москві (1952, 1955, 1982), Ленінграді (нині С.-Петербург, 1956), Вільнюсі (1957), Одесі (1962), Астрахані (РФ, 1969). Основні галузі — станк. і книжк. графіка, станк. живопис. Автор політ. плакатів, агітвікон, листівок, сатир. малюнків, карикатур у дусі соцреалізму, краєвидів у реаліст. стилі, іл. до байок, укр. нар. казок. Численною є шевченкіана *Л. Деякі* роботи зберігаються у НХМ, Нац. музеї *Т. Шевченка* (обидва — Київ), Шевченків. нац. заповіднику (м. Канів Черкас. обл.), Нац. музеї у Львові, Дніпроп., Закарп., Запоріз., Микол., Одес., Полтав., Сум., Харків., Херсон., Черкас. і Чернів. ХМ, Житомир., Кіровогр., Кременчуц. і Рівнен. краєзн. музеях, ДТГ (Москва), Астрахан. картин. галереї. Портрет *Л. 1973*

Фотоілюстрації

створив [О. Данченко](#).

Основні твори

плакати — «Україна вільна», «Волго-Дунайська рапсодія» (обидва — 1944), «Слово нове між людьми» (1961); кольор. ліногравюри — «Дядечку, я боюся!», «Переможець», «Рус не здається!» (усі — 1944), «Лист», «Люблю і пишаюся», «Журі» (усі — 1945), «Квартет» (1947), за мотивами поеми «Сон» (1949; 1950) *Т. Шевченка*, «Мисливська лірика» (1951), «Золота осінь», «Залишився» (обидві — 1952), «Пам'ятник *Т. Шевченкові* в Києві» (1954), «Різновиди птахів, які зникають» (1956), «Весняна тиша» (1959), «Рибальське щастя» (1960), «Думи», «*Т. Шевченко* серед казахів» (обидва — 1964), «Шевченкова липа у Седневі» (1965; 1979); серія гравюр «Відбудова заводу» (1946); іл. — до байок *І. Крилова* (1945) та *Л. Глібова* (1946); укр. нар. казок «Кіт, Лисиця і Півень» (1948), «Лисичка і Вовк» (1975) і «Пан Коцький» (1978); творів *М. Гоголя* (1948), *І. Франка* («Лис Микита», 1949; «Осел і лев», 1951; 1966; «Захар Беркут», 1960), *Лесі Українки* («Біда навчить», 1962), *Остапа Вишні* («Мисливські усмішки», 1958; «Зенітка», 1966); зб. «Українські народні казки» (К., 1968).

Рекомендована література

1. Валентин Гаврилович Литвиненко: Каталог. К., 1956;
2. Художня виставка, присвячена 100-річчю з дня смерті *Т. Г. Шевченка*: Каталог. К., 1961;
3. Валентин Литвиненко: Карикатуры. Москва, 1965;
4. Литвиненко Валентин Гаврилович: Графіка. Живопис. Скульптура. К., 1972;
5. Дерегус *М.* Багатство світу митця // *ОМ.* 1972. № 2;
6. Валентин Литвиненко: Комплект листівок. К., 1980;
7. Народний художник Української РСР Валентин Гаврилович Литвиненко (1908–1979): Каталог виставки творів. К., 1983.

В. М. Ханко

Бібліографічний опис:

Литвиненко Валентин Гаврилович / В. М. Ханко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-55100>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).